understanding of how language reflects thought and culture. This approach reveals both what cultures have in common and what sets them apart. In an increasingly globalized world where intercultural exchange is becoming ever more important, the Francophone world, with its great cultural diversity, represents a valuable example for exploring these questions.

Literature:

1. Lakoff G., Johnson M. Les métaphores dans la vie quotidienne / trad. M. de Fornel. Paris : Les Éditions de Minuit, 1985. 254 p.
2. Crofts W., Cruse D. A. Metaphor // The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics / ed. by D. Geeraerts, H. Cuyckens. Oxford : Oxford University Press, 2007. P. 188–213.
3. Chevrier J. Littératures francophones d'Afrique noire. Paris : Édisud, 2006. 224 p.
4. Glissant É. Introduction à une Poétique du Divers. Paris : Gallimard, 1996. 144 p.
5. Наєнко М. К. Українське літературознавство: школи, напрями, тенденції. Київ : Академія, 1997. 320 с.
6. Kramsch C. Language and Culture. Oxford : Oxford University Press, 1998. 134 p.

МЕТАФІЗИКА ВІЗІЇ ТА ДОСВІД ЕПІФАНІЇ В РОМАНІ ЕЛІЗАБЕТ ЛАНҐҐЕССЕР «НЕЗНИЩЕННА ПЕЧАТЬ»

Притолюк С. А.
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри німецької філології та
методики навчання німецької мови
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

У четвертому розділі роману Елізабет Ланґґессер «Незнищенна печать» (*Das unauslöschliche Siegel*, 1947) центральне місце посідає художня інтерпретація явлення Діви Марії у французькому місті Лурд. Цей сюжетний пласт є одним із ключових ідеологем твору, що розгортається на тридцяти сторінках тексту. Наратив побудований у формі діалогу: двоє літніх чоловіків, пан Каскюлад та пан Маріньє, ведуть філософську дискусію про природу віри та метафізику дива в таверні на паризькому острові Сен-Луї. Функцію інтерпретатора авторського задуму виконує пан Каскюлад, колишній нотаріус, чиї ремінісценції про Бернадетту Субіру та лурдські події структурують художній простір розділу.

Письменниця реконструює канонічний для католицької традиції сюжет, спираючись на документальні свідчення. Згідно з історичними джерелами,

Богоявлення розпочалося 11 лютого 1858 року в гроті Массаб'єль, поблизу річки Гав-де-По. Чотирнадцятирічна Бернадетта Субіру під час збирання хмизу побачила «Пані в білому», підперезаної блакитним паском.

Важливим топосом оповіді є відкриття цілющого джерела у гроті, яке стає центром тяжіння для мільйонів паломників, що шукають не лише духовного, а й фізичного зцілення.

Ланґґессер майстерно змальовує конфлікт між ірраціональним дивом та скептицизмом секулярного світу. Церковні та світські можновладці початково сприймали ці події з глибокою пересторогою, намагаючись обмежити стихійне паломництво. Переломним моментом у верифікації дива стала відповідь візіонерки на запитання священника Домініка Пейрамаля про ім'я дива. Слова Бернадетти – «Я є Непорочне Зачаття» [2, с. 141] – стали вирішальним аргументом. Оскільки неосвічена донька зубожілого мірошника не могла бути обізнана з цим складним богословським терміном, що був догматизований Папою Пієм IX лише за чотири роки до того, пастор Пейрамаль та згодом уся церковна ієрархія визнали автентичність з'явлень.

В основі четвертого розділу роману лежить ретроспективна бесіда між двома літніми чоловіками – Каскюладом і Маріньє. Їхня зустріч у Парижі у травні 1914 року, напередодні світової катастрофи, стає точкою відліку для екзегези подій 1858 року. Каскюлад, як безпосередній свідок останнього явлення Діви Марії, реконструює той момент, коли для нього відкрилася божественна присутність. Попри часову дистанцію у понад пів століття, ця епіфанія постає не як історичний артефакт пам'яті, а як жива позачасова реальність. Її есхатологічне значення долає лінійний хронос, перетворюючи спогад на актуальне переживання Вічності.

Наратив Каскюлада занурює у вир лурдських подій, де він, молодий асистент свого дядька-судді, брав участь у офіційному розслідуванні візій Бернадетти Субіру. Письменниця майстерно відтворює атмосферу тогочасного Лурда – вузол, у якому сплелися сподівання паломників, раціоналізм науковців та допитливість натовпу. Ключовим моментом стає самоодкровення дивовижної постаті: «Я – Непорочне Зачаття» [2, с. 141].

Для Каскюлада цей вислів є не просто релігійною догмою, а свідченням трансцендентної глибини простої, неосвіченої дівчини. Його особиста еволюція – це шлях від юнацького скептицизму до онтологічного прийняття дива як фундаментальної основи буття. Дослідник Д. Гофман слушно вбачає у цій історії апофеоз віри, де у екстазі явлення Богородиці чуттєвий світ перевершує свою «другу природу» [соціально-раціональну], повертаючись до первинної форми релігійної реальності [1, с.380].

Окремим екзистенційним етюдом у розповіді постає історія сліпого жебрака з Котере, відомого під прізвиськом «Сліпа віра» (Blinde Glaube) [2, с. 153]. Його відмова від паломництва до Лурда заради фізичного зцілення є маніфестом внутрішньої ясності. Жебрак не прагне надприродного втручання, яке б змінило його фізичну природу; він прагне бути «зрячим у своїй сліпоті» [2, с. 154].

Для цього персонажа Божественне не є силою, що руйнує природний порядок, а присутністю, яка підносить конкретну форму буття (навіть сліпоту) до

рівня вищого споглядання. Його фізична вада трансформується у специфічну форму бачення істинної реальності.

Фінальна частина розмови Каскюлада та Маріньє розкриває фундаментальну дилему людського духу: Маріньє як скептик сприймає віру як загрозу звичному ладу життя, від якої необхідно «врятуватися», аби зберегти цілісність свого раціонального світу; Каскюлад, з позиції віруючого, захищає віру як особливий різновид «надпрозірливості», що не потребує верифікації науковими методами. Для Каскюлада диво – це не порушення законів природи, а передчуття того справжнього, преображеного стану людини, який є її істинною нормою у «сопричасті» з Богом.

Елізабет Ланґґессер переосмислює Лурдське диво не як історичний релігійний факт, а як позачасову епіфанію, що долає межі раціонального пізнання та лінійного часу. Через діалектику скепсису та віри авторка стверджує, що справжнє преображення людини полягає не в очікуванні надприродних втручань у фізичний світ, а в здобутті «внутрішньої прозірливості», здатної бачити Божественну присутність у самій суті буття. Таким чином, віра в романі постає як особлива форма онтологічного зору, що повертає чуттєву реальність до її первинної, священної форми.

Література:

1. Hoffmann, D. (1998) Die Wiederkunft des Heiligen: Literatur und Religion zwischen den Weltkriegen. Paderborn; München; Wien; Zürich: Ferdinand Schöningh. 458 S.
2. Langgässer, E. (1959) Das unauslöschliche Siegel. Hamburg: Claassen Verlag GmbH. 624 S.

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ОБРАЗУ «ЧУЖОЇ ЗЕМЛІ» В УСНИХ НАРАТИВАХ УКРАЇНСЬКИХ МІГРАНТІВ: СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ТА МІФОПОЕТИЧНИЙ АСПЕКТИ

Слободян Н. В.
доктор філософії з філології, доцент кафедри німецької філології та методики навчання німецької мови
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Усні автобіографічні наративи є важливим джерелом у дослідженні індивідуального досвіду людини, колективної пам’яті та культурних моделей сприйняття світу. Особливої актуальності такі тексти набувають у контексті сучасних міграційних процесів, оскільки оприявнюють досвід міжкультурних контактів, адаптації та осмислення «іншого» соціального простору. Усні розповіді українців про Німеччину відображають не лише побутові враження від